

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

31422-DYW

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
CENTRALNA KOMISJA REGULAMINOWA
L. dz. 41 / C. K. R. 45 Pfn.

POUFNE

Dokument ten nie powinien
dostać się w ręce nieprzyjaciela

146

31422-DYW

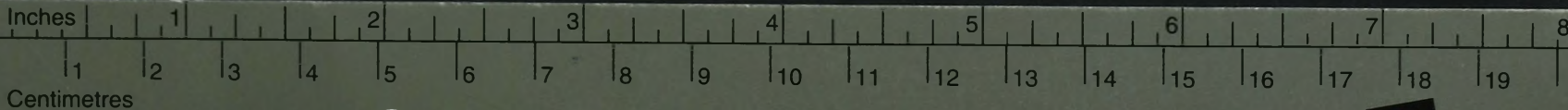
DYWIZJA PANCERNA W BOJU

Instrukcja Dowódcy 21. Grupy Armij

~~WOJSKO POLSKIE~~
~~Biłota Generalny~~
~~Biłota~~
Nr T-3180

WIELKA BRYTANIA
1945

33

Colour Chart #13

DANES-PICTA.COM

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

31422-^VDYW

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
CENTRALNA KOMISJA REGULAMINOWA
L. dz. 41 / C. K. R. 45 Pfn.

146

POUFNE

Dokument ten nie powinien
dostać się w ręce nieprzyjaciela

31422-DYW

DYWIZJA PANCERNA W BOJU

Instrukcja Dowódcy 21. Grupy Armij

~~WOJSKO POLSKIE~~
~~sztab Generalny~~
~~Biblioteka~~
Nr T-3180

WIELKA BRYTANIA
1945

33

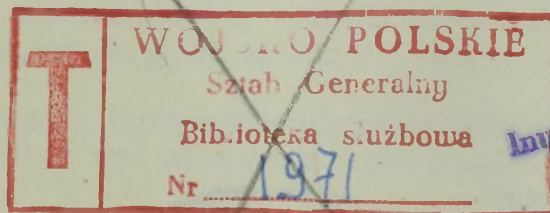
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
Centralna Komisja Regulaminowa

L.dz.41/C.K.R.45.Pfn.

M.p., dnia 8 lutego 1945 r.

Niniejsze wydawnictwo jest tłumaczeniem instrukcji
bryt.p.t. "The Armoured Division in Battle" /December, 1944/, mającej
charakter wytycznych marszałka B.L.Montgomery, dowódcy 21 Grupy Armij.

Celem instrukcji - której myśl przewodnią podaje zresztą
marszałek Montgomery na wstępie - jest zebranie, w formie krótkiego
zarysu, zasad, o których należy pamiętać przy planowaniu użycia dywizji
pancernej.-

Inwentaryzacja
1954

Przewodniczący
Centralnej Komisji Regulaminowej

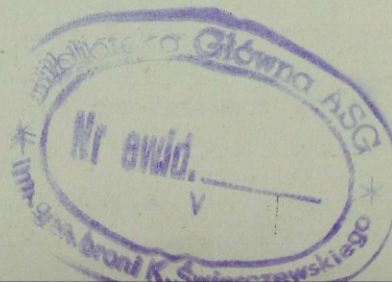
/-/Narbut-Luczyński
gen.bryg.

SPIS RZECZY.

	Str.
Wstęp	1
I. Dowódca dywizji pancерnej	7
II. Organizacja dywizji pancерnej	9
III. Użycie taktyczne	10
IV. Podstawowe zasady każdego działania	13
V. Rozpoznanie	14
VI. Zadania dywizji pancерnej w walce	16
VII. Utrzymanie rozpędu natarcia	17
VIII. Pościg i przełamanie	21
IX. Obrona przejściowa	25
X. Systematyczne natarcie	27
XI. Uchwycenie i wykorzystanie przeszkody wodnej	31.

---oOo---

80019

W S T Ę P .

1. Instrukcja ta jest trzecią i narazie ostatnią w serii przeze mnie wydanych.

Pierwsza instrukcja nosiła tytuł: "Uwagi o prowadzeniu działań wojennych oraz bój dywizji piechoty".

Druga instrukcja nosiła tytuł: "Uwagi na temat użycia lotnictwa dla wsparcia działań naziemnych oraz bezpośrednie wsparcie lotnicze".

Obecna instrukcja jest zatytułowana: "Dywizja pancerna w boju".

2. Wszystkie te trzy instrukcje tworzą bardzo pożyteczną podstawę, na której należy oprzeć działanie i szkolenie. Proponuję czytanie ich w kolejności wydania. +/

A. Parę uwag o czołgach.

3. Czołg jest to pojazd pancerny, przeznaczony do przenoszenia siły ogniowej; definicja ta, raz należycie zrozumiana, upraszcza zagadnienie użycia czołgów na polu walki.

4. Czołg musi mieć naprawdę dobre działo /o podwójnym przeznaczeniu/, oraz powinien być niezawodny pod względem technicznym.

5. 21 Grupa Armii dąży w kierunku posiadania tylko dwóch typów czołga:

a/ czołg zasadniczy /do walki/,

b/ czołg lekki /do rozpoznania/.

+/Uwaga: C.K.R. wyda w najbliższym czasie instr. "Uwagi na temat użycia lotnictwa dla wsparcia działań naziemnych oraz bezpośrednie wsparcie lotnicze."

Termin "czołg zasadniczy" oznacza czołg o podwójnej roli, zdolny do współpracy z piechotą i jednocześnie do działań w ramach dywizji pancernej. Każdy czołg zdolny do skutecznego wykonania tych dwóch ról jest czołgiem zasadniczym, nie zależnie od tego, czy waży 25 czy 45 ton.

6. Idealem jest, aby wszystkie brygady pancerne, czy to w ramach dywizyj pancernych, czy też samodzielne, były wyposażone w czołgi zasadnicze; wtedy będą one zdolne do skutecznego wsparcia piechoty lub do pościgu oraz będą mogły działać jak najbardziej wydajnie w warunkach bitwy ruchowej i płynnej. "Wszechobecność" czołgów jest czynnikiem wygrywającym bitwę; pozwala ona na giętkość planowania bitwy i daje możliwość uniknięcia trzymania części czołgów bezczynnie w doniosłych okresach walki.

7. Żaden czołg nie powinien przekraczać wagi około 45 ton. Konstruktor czołga powinien w pierwszej kolejności wybrać jak najlepsze działo jako uzbrojenie zasadnicze, zaprojektować silnik o mocy odpowiedniej do żądanej szybkości, a po tym dopiero myśleć o opancerzeniu - aż do maksymalnego obciążenia.

8. Umieszczenie pancerza na czołgu jest rzeczą ważną. Doświadczenia bojowe wykazują, że procent trafień bocznych jest większy niż czołowych, oraz że przeciętnie kadłub czołga jest częściej trafiany niż wieża. Powodem tego jest fakt, że uszkodzenia powodują przeważnie nie czołgi nieprzyjaciela, ale działa przeciwpancerne lub samobieżne, wkopane i wyczekujące.

Z tego względu jest błędem niewłaściwe częściowe wzmacnianie pancerza, celem uodpornienia pewnych części czołga na pociski przeciwpancerne na niekorzyść innych części. Konieczne jest badanie kąta nachylenia płyt pancernych oraz grubości pancerza, celem uzyskania maksymalnego podstawowego opancerzenia wszystkich wrażliwych części, odpowiednio do doświadczeń praktycznych z pola walki.

B. Parę uwag o dywizji pancernej.

9. Wszyscy dowódcy muszą być dobrze obeznani z użyciem wojsk pancernych.

10. Dywizja pancerna nadaje się specjalnie do użycia w warunkach bitwy płynnej i o szybkim przebiegu.

Przy planowaniu działań należy dążyć do stworzenia warunków użycia dywizyj pancernych w tej właśnie roli; jeśli to się uda, wtedy działanie dywizyj pancernych będzie prawdopodobnie decydujące.

Dywizja pancerna może również wykonać wiele zadań, dawanych zwykle dywizji piechoty; jest to jednak zasadniczo inne narzędzie walki, przeto jej podejście do wykonania zadania powinno być odmienne.

11. Podstawowe cechy charakterystyczne dywizji pancernej stanowią:

- a/ pancerz,
- b/ siła ogniowa,
- c/ ruchliwość.

Plan właściwego użycia dywizji pancernej musi uwzględniać w pełni te trzy czynniki.

12. Skoncentrowanie oddziałów pancernych i użycie jako masy daje najlepsze wyniki. Działanie masy czołgów, zwłaszcza na tyłach nieprzyjaciela, wywiera duży efekt moralny.

13. Brygada pancerna posiada olbrzymią siłę ognia. Podstawą działania w ramach brygady użytej samodzielnie jest kombinacja ognia i ruchu na wszystkich szczeblach - od plutonu do brygady.

JEST RZECZĄ ISTOTNĄ, BY TA ZASADA NIE WYPACZYŁA SIĘ W KIERUNKU ZANIEDBANIA RUCHU. Nie należy używać czołgów jako artylerii. Z chwilą gdy się na

to pozwoli, brygada pancerna straci ducha zaczepnego i wolę parcia naprzód, które to czynniki są podstawą powodzenia.

14. Chociaż dywizja pancerna jest bardzo ruchliwa w odpowiednim terenie, tym niemniej jest na ogół od niego zależna. Z tego względu należy starannie i dokładnie przeanalizować teren, w którym dywizja ma działać, aby mieć pewność, że nie napotka ona niespodzianie na przeszkody, utrudniające wykorzystanie jej zasadniczych cech charakterystycznych.

15. Ugrupowanie dywizyj pancernych może być różne. W każdym konkretnym wypadku ugrupowanie powinno zależeć od zadania. Nie ma typowych wzorów ugrupowań, to też należy zwalczać wszelką sztywność rozwiązań w tym względzie.

Dowódca dywizji musi być przygotowany do ciągłych przegrupowań, ze względu na zmienne warunki bitwy i różny charakter terenu; musi on przeto zawsze przewidywać.

Dywizja musi być odpowiednio giętka, by umożliwić te ciągłe przegrupowania; musi również istnieć odpowiedni aparat, któryby szybko je wykonywał.

16. Powodzenie dywizyj pancernych zależy od pełnego zrozumienia i stosowania zasady współdziałania. Same czołgi nigdy nie zapewnią rozstrzygnięcia. Powodzenie można osiągnąć tylko przy najściślejszym współdziałaniu wszystkich broni w dywizji.

17. W działaniach zaczepnych dyw.panc. ściśle wsparcie lotnicze jest czynnikiem bardzo ważnym. Celem jego jest we wszystkich wypadkach dostarczenie na czas wiadomości o oporze nieprzyjaciela na najbliższym przedpolu posuwających się kolumn oraz natychmiastowe uderzenie z powietrza tam, gdzie opór nieprzyjaciela tego wymaga. W tym celu jest konieczne, by nad posuwają-

cymi się kolumnami znajdowała się w powietrzu mała grupa lotnicza rozpoznawczo - uderzeniowa, dowodzona z odpowiedniego wozu, przydzielonego do dowództwa czołowego zgrupowania na osi marszu, np. do pułku pancernego; tego rodzaju osłona wojsk z powietrza wykazała swą wartość całkowicie w ostatnich działaniach.

18. Skuteczne użycie dywizyj pancernych polega wreszcie na dobrze działającej sieci łączności radiowej. Tylko tym sposobem dowódca dywizji może dowodzić i szybko chwycić przemijające sposobności.

19. Powyższe punkty stanowią zarys zasad, o których należy zawsze pamiętać, planując użycie dywizyj pancernych.

Na następnych stronach temat ten jest omówiony bardziej szczegółowo.

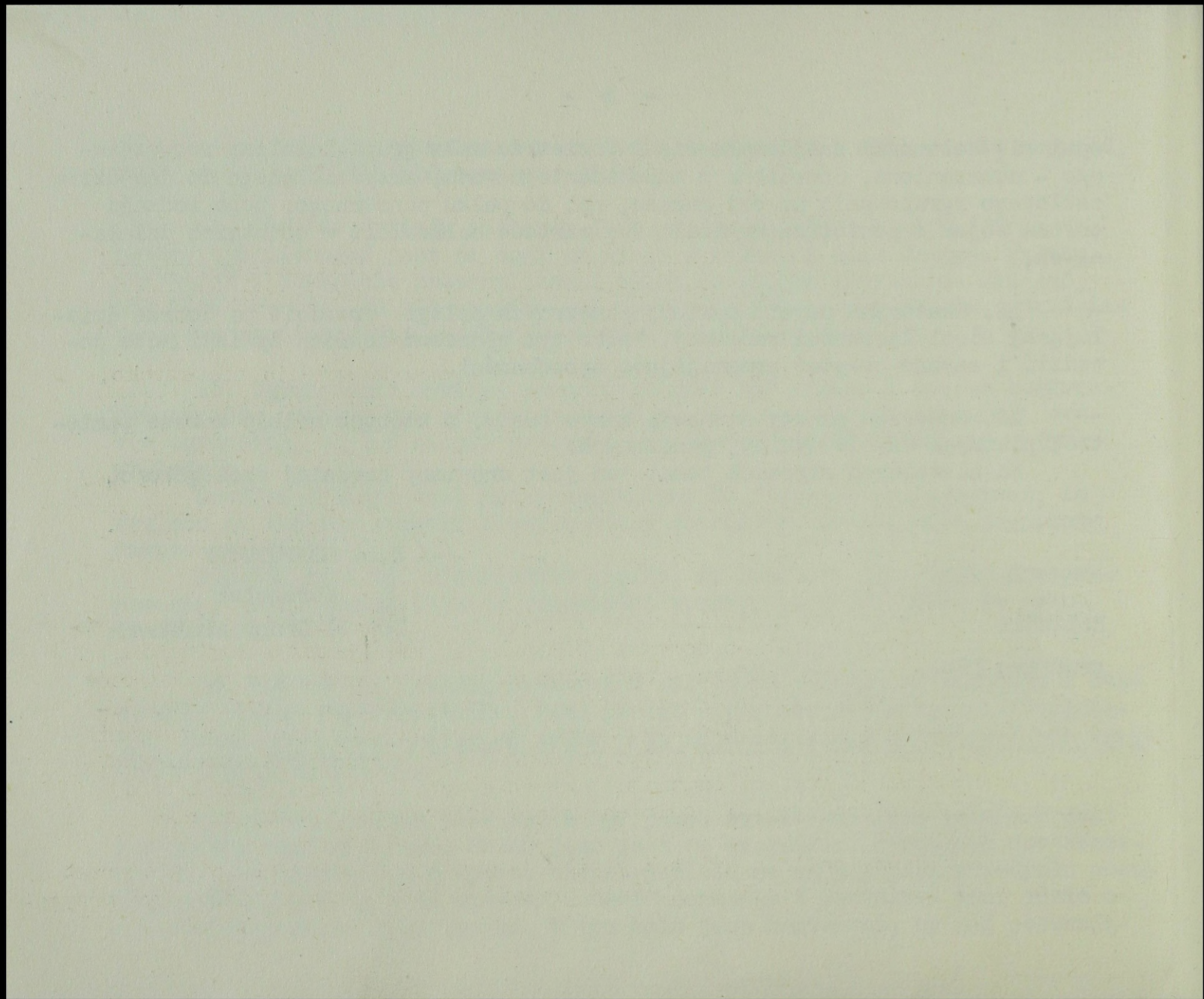
/-/ B.L. MONTGOMERY

Marszałek

Dca 21 Grupy Armij.

Holandia

grudzień 1944.

D Y W I Z J A P A N C E R N A W B O J U .

I. DOWÓDCA DYWIZJI PANCERNEJ.

1. Dowódca dywizji pancерnej musi posiadać wszystkie zalety wymagane od dowódcy dyw.piech.; ponadto jednak powinien odpowiadać pewnym wymogom specjalnym.

2. W walce pancерnej i w walce ruchowej sytuacja zmienia się szybko. Z tego względu dowódca dywizji musi mieć stale jasny obraz przebiegu bitwy tak, aby mógł szybko uchwycić nadarżającą się sposobność. Nie powinien on próbować kierować bitwą ze słuchawkami na uszach. Musi mieć do tego przy sobie dobrego oficera sztabu, który jest ciągle na nasłuchu i informuje dowódcę o sytuacji. Jeśli dowódca dywizji nie zupełnie zdaje sobie sprawę z jakiegoś położenia, musi być przygotowany do prowadzenia rozmowy przez radio. Z tego względu dowódca dywizji musi umieć doskonale posługiwać się radiem.

3. Osobiste dowodzenie i trzymanie ręki na pulsie bitwy jest nieodzowne. Dowódca dywizji musi móc dowodzić bitwą bądź przez radio - osobiście, czy przez swego oficera sztabu - bądź wydając rozkazy ustne w m.p. dowódców brygad. W walce ruchowej rzadko znajdzie się czas na pisanie rozkazów. Dowódca dywizji musi odpowiednio wysunąć się do przodu, aby mieć bezpośredni obraz przebiegu walki, pozostawiając przesunięcia w przód i kierowanie kwaterą główną dywizji szefowi oddziału taktyczno-wywiadowczego /GSO 1/. Gdy tylko można, dowódca dywizji powinien wrócić do kwatery głównej na noc.

4. Dyw.panc. powinna być tak giętka, aby można było czynić ciągle przegrupowania. Dowódca dywizji musi stale przewidywać daleko naprzód, by być przygo-

townym na zmieniające się warunki bitwy i charakter terenu. Wtedy tylko będzie on zdolny do przyjęcia i zmiany ugrupowania odpowiednio do zmian sytuacji taktycznej. Jak to już wyżej stwierdzono, nie ma typowych ugrupowań; jedynym miernikiem w tym względzie są skuteczne wyniki działania.

5. Wygranie bitwy bez podjęcia pewnego ryzyka jest czymś wyjątkowym. Trzeba bardzo trafnego sądu, aby zdecydować, jak dalece to ryzyko jest słuszne i usprawiedliwione, a w jakim stopniu takim nie jest. Dowódca dywizji, który nie jest przygotowany do podjęcia ryzyka, a stara się szukać zawsze najbezpieczniejszych rozwiązań, nigdy nie będzie zrywać owoców pełnego zwycięstwa. Cała jego dywizja musi być przepełniona duchem zaczepnym i ochotą, a z chwilą wejścia do akcji nastrój wszystkich żołnierzy powinien odzwierciedlać życzenie "musi pójść dobrze".

6. Walka pancerna przejawia skłonność do przekształcania się w zamieszanie nie powiązanych potyczek czołgowych. Dowódca dywizji musi umieć się temu przeciwstawić przez jak najwcześniejsze "uchwycenie" sytuacji. Musi on powziąć plan utrzymania rozpędu natarcia przez wsparcie go artylerią.

7. Prócz czynników "ludzkich", dowódca dywizji musi zwracać baczność uwagę na czynnik mechaniczny i pilnować, by sprawność techniczna jego dywizji stała na wysokim poziomie. Opieka nad sprzętem musi być sprawna, ratownictwo uszkodzonego sprzętu szybkie, a organizacja napraw i uzupełnień - wydajna; bez tego dywizja utraci swą ruchliwość i siłę ogniową.

8. Ogólnie biorąc dowódca dywizji ma dwa główne zadania przed sobą:

- a/ stworzyć maszynę bojową i ukształtować ją według swego uznania
- b/ tak zorganizować lub urządzić swą kwaterę główną, aby umożliwić właściwe panowanie nad tą maszyną i szybkie rozwinięcie jej całej potęgi.

9. Dywizja pancerna jest niesłychanie potężnym narzędziem walki, które działa jak dobrze wyregulowany silnik. Jeśli jej organizacja i wyszkolenie nie są na poziomie, lub użycie jest niewłaściwe, wtedy się rozreguluje i nie będzie zdolna osiągać pełnej wydajności.

II. ORGANIZACJA DYWIZJI PANCERNEJ.

10. Podstawa obecnej organizacji dywizji pancерnej jest zdrowa; zdała ona egzamin we wszystkich rodzajach działań i w różnych terenach.

11. Obecna organizacja dywizji pancерnej jest wystarczająco giętka do wykonania każdego zadania, jednak do szczególnych zadań można z korzyścią dodać jej jedną brygadę pancerną lub brygadę piechoty.

12. Pancerny pułk rozpoznawczy jest czwartym pułkiem pancernym, zarówno pod względem organizacji jak i przeznaczenia. Można go wymienić z każdym pułkiem pancernym w dywizji, ale należy on do wojsk dywizyjnych, a nie stanowi integralnej części brygady pancерnej. Pułk ten powinien przejść specjalne przeszkolenie w zakresie rozpoznania oraz we współpracy z brygadą piechoty.

13. Baon zmotoryzowanej piechoty /dragonów/ stanowi część składową brygady pancерnej i nie może być z niej wzięty bez szkody dla działania tej brygady. Podobnie brygada strzelców jest częścią składową dywizji i składa się z oddziałów specjalnie wyszkolonych we współpracy z czołgami; jeśli wejdzie ona do walki poza dyw.panc., to ta napotka na duże trudności przy wykonywaniu swego zadania, gdy zajdzie potrzeba.

14. Jeśli dyw.panc. działa poza zasięgiem art.korpusu, należy jej przydzielić pułk art.ciężkiej /Medium Rgt.R.A./.

III. UŻYCIE TAKTYCZNE.

15. Oprócz 3-ich zasadniczych cech charakterystycznych dyw.panc., wymienionych na wstępie, następujące czynniki wywierają bezpośredni wpływ na jej taktyczne użycie.

16. Koncentracja ognia.

a/ W ramach brygady.

Brygada pancerna posiada olbrzymią siłę ogniową, ponieważ każdy czołg strzela skutecznie granatem i pociskiem przeciwpancernym. Ta jej zaleta musi być w pełni wykorzystana przez stosowanie kombinacji OGNIĄ I RUCHU na wszystkich szczeblach od plutonu do brygady.

b/ Artyleria.

Skuteczne ześrodkowanie ognia artylerii jest jednym z głównych decydujących czynników, zapewniających powodzenie zarówno w natarciu jak i w obronie. W bitwie statycznej dowodzenie artylerią powinno być scentralizowane; w bitwie płynnej natychmiastowe wsparcie artyleryjskie musi być zaw-
sze możliwe do uzyskania.

c/ Lotnictwo.

Planowanie wsparcia lotniczego należy przemyśleć łącznie ze wsparciem art. W celu utrzymania rozpędu natarcia wsparcie lotn. może dywizji zapewnić ogień w czasie, gdy artyleria zmienia stanowiska.

17. Łączność.

Możliwość dowodzenia jest niezbędna w każdym działaniu jakiegokolwiek

jednostki. W działaniach dyw.panc. położenie zmienia się tak szybko, że utrzymanie doskonałego systemu łączności jest nieodzowne. Konieczny jest najwyższy poziom wyszkolenia radiowego.

18. Współdziałanie.

Współdziałanie piechoty z czołgami musi być doskonałe na wszystkich szczeblach. W ramach dyw.panc. każdy pułk panc. musi być zdolny do współpracy z każdym baonem strzelców, włącznie do przewożenia strzelców na czołgach, wyładowania ich z czołgów i załadowania ich z powrotem. Może się okazać, że pewne pułki współpracują lepiej z niektórymi baonami strzelców; należy to w miarę możliwości wziąć pod uwagę, bo wtedy osiągnie się lepsze rezultaty.

19. Teren.

Dyw.panc. jest wrażliwa na teren. Należy przeto przeanalizować szczegółowo wg.map, zdjęć lotniczych itp. teren, w którym dywizja ma działać. Wynikiem tej analizy powinno być właściwe ugrupowanie do działania.

20. Giętkość w działaniu.

Każda zmiana w uzbrojeniu, czy w sprzęcie odbija się na owych trzech zasadniczych cechach charakterystycznych dyw.panc. Z tego względu użycie taktyczne dywizji nie może być stereotypowe, a sposób działania powinien się zmieniać, by dotrzymać kroku ewolucji sprzętu i uzbrojenia.

Ciągle przegrupowania wymagają giętkości wszystkich oddziałów. Jest to zasadnicza różnica między użyciem dyw.panc. a dyw.piech.

21. Tworzenie zgrupowań.

Należy uzmysłwić sobie, że dyw.panc. jest całością, której nie można łamać na części do jakiegokolwiek szczególnego działania lub fazy bitwy. Tym niemniej dyw.panc. składa się z pewnej ilości oddziałów panc. i niepancernych, które można łączyć w rozmaity sposób zależnie od zadania. Jednak po wykonaniu tego zadania, pułki panc. i baony strz. muszą wrócić do swych brygad macierzystych; umożliwia to należyty nadzór nad sprzętem, wyszkoleniem i taktyką walki na niższych szczeblach przez dowódców i sztaby, znających kłopoty swych oddziałów.

Czynniki, wpływające na tworzenie zgrupowań są następujące:

- zadanie,
- teren,
- opór nieprzyjaciela,
- siły oddziałów dywizji.

Poniżej podano kilka typów zgrupowań, które w pewnych warunkach odpowiadały potrzebom.

a/ Brygada pancerna - na czele.

Brygada strzelców - za bryg.panc. celem przejęcia terenu zdobycia tego przez bryg.panc. lub odzyskania możliwości dalszego ruchu przez natarcie.

Pancerny pułk rozpoznawczy - jako odwód dywizyjny i osłona skrzydła. Takie ugrupowanie zapewnia największą szybkość posuwania się, ale wymaga bardzo otwartego terenu, dogodnego dla czołgów, oraz dość silnego baonu zmotoryzowanej piechoty /dragonów/, by dostarczyć siły żywej do współpracy z trzema pułkami pancernymi.

b/ Pancerny pułk rozpoznawczy przydzielony do brygady pancerniej. -

Takie zgrupowanie daje możliwość uzyskania najsilniejszego skupienia czołgów

oraz jest korzystne, gdy bryg.panc. poniosła ciężkie straty.

c/ Pancerny pułk rozpoznawczy przydzielony do brygady strzelców -

Zgrupowanie takie daje możliwość wsparcia czołgami bryg.strzel., jeśli ta ma działać sama, równocześnie z bryg.panc. Gdy teren jest bardzo pokryty i tylko mała ilość czołgów może działać, wtedy strzelców może wesprzeć albo panc. pułk rozpoznawczy albo jeden z pułków pancernych.

d/ W dyspozycji dowódcy brygady pancerniej.

- 2 pułki pancerne,
- 1 baon zmotoryzowanej piechoty /dragonów/,
- 1 baon strzelców.

W dyspozycji dowódcy brygady strzelców.

- 2 pułki panc. /jednym z nich jest pułk rozp.panc./
- 2 baony strzelców.

Ugrupowanie takie jest często bardzo celowe. Zalety jego występują wyraźnie, gdy dywizja posuwa się po dwóch osiach odległych od siebie, lub kiedy działa w terenie mieszanym, składającym się z obszarów leśnych i otwartych pól. Należy je stosować również wówczas, gdy trzeba oczyszczać miejscowości w celu otwarcia kierunku.

IV. PODSTAWOWE ZASADY KAŻDEGO DZIAŁANIA.

22. a/ OSOBISTE DOWODZENIE I NADZÓR, DOBRA ŁĄCZNOŚĆ.

b/ KONCENTRACJA OGNIĄ PRZY DOWODZENIU SCENTRALIZOWANYM KIEDY TO TYLKO MOŻLIWE.

- c/ WE WSZYSTKICH DZIAŁANIACH ZACZEPNYCH DĄŻYĆ DO SILNEGO UDERZENIA NA WĄSKIM FRONCIE /SCHWERPUNKT/, KONTYNUOWAĆ NATARCIE, WŁAMAĆ SIĘ GŁĘBOKO, PO CZYM ZWRÓCIĆ SIĘ NA BOKI /AUFROLLEN/. UTRZYMAĆ ROZPĘD NATARCIA ZA WSZELKĄ CENĘ.
- d/ BIĆ SIĘ BRYGADAMI JAKO CAŁYMI ZGRUPOWANIAM, DAĆ IM ŚCISŁE ZADANIA I WYRAŻNE CELE.
- e/ DROGI I WĘZŁY KOMUNIKACYJNE SĄ BARDZO WAŻNE. OTWIERAĆ JE DLA SIEBIE, UNIEMOŻLIWIĆ NIEPRZYJACIELOWI ICH UŻYWANIE.
- f/ WARTOŚĆ TAKTYCZNA WZNIESIEŃ TERENU JEST ZAZWYCZAJ BARDZO DUŻA.
- g/ DOBRA ORGANIZACJA SŁUŻBY ZDROWIA.
- h/ REGULACJA RUCHU I STARANNA ORGANIZACJA RZUTÓW POJAZDÓW.

V. ROZPOZNANIE.

23. Dywizja pancerna dysponuje szeregiem oddziałów różnego rodzaju, nadających się do rozpoznania; jeżeli się ich nie rozpatrzy we właściwym świetle, można często doprowadzić do zbędnego podwojenia wysiłków, straty czasu i zatorów drogowych.

24. Środkami rozpoznania ruchomego - w przeciwieństwie do rozpoznania czysto pieszego - są:

- a/ Pułk rozp.korpusu,
- b/ Pułk rozp.pancerny,
- c/ Pułki pancerne.

25. Obowiązują trzy następujące zasady:

a/ Samochody pancerne nie są zdolne do przebicia przesłony przeciwpancernej nieprzyjaciela, chociaż czasem muszą być gotowe do zdobywania wiadomości przez walkę.

b/ Jeśli pułk rozp. pancerny działa na szerokim froncie, nie może jednocześnie dokonać szczegółowego rozpoznania.

c/ Oddziały, które mają stoczyć bitwę muszą rozpoznawać na własną korzyść.

26. Z powyższych zasad wynika:

a/ Samochody pancerne nie mogą być użyte na przedpolu własnych oddziałów, jeśli nie utracono styczności z nieprzyjacielem lub jeśli nieprzyjaciel nie jest zupełnie zdezorganizowany. W przeciwnych wypadkach samochody pancerne poprostu zablokują drogi, nie mogąc posunąć się naprzód.

b/ Pułk rozp. pancerny powinien być rzadko używany przed frontem brygady pancernej, które może sama poręczniej wykonać własne rozpoznanie.

27. Pułk rozp. korpusu powinien być używany do osłony skrzydeł, na czole -gdy styczność z nieprzyjacielem została utracona, lub też w pościgu za nieprzyjacielem całkowicie zdezorganizowanym. W tym ostatnim wypadku samochody pancerne powinny dążyć daleko w przód, nie licząc się niemal z odległością. Muszą one być przygotowane do zdobywania wiadomości przez walkę, ale po ich otrzymaniu nie wolno im blokować dróg.

28. Pułk rozp. pancerny, jak to już powiedziano, uważać należy za czwarty pułk pancerny. Zazwyczaj zadaniem jego będzie tworzyć osłonę skrzydła lub ruchomy odwód. Tym niemniej, należy go szkolić do zadań rozpoznawczych, właśnie ze względu na fakt, że stanowi on często odwód dywizyjny, co umożliwia użycie go do rozpoznania walką na skrzydle lub na przedpolu, gdy brygada pancerna nie jest na czołe. Może być również użyty do wsparcia pułku rozpoznawczego korpusu.

VI. ZADANIA DYWIZJI PANCERNEJ W WALCE.

29. Dywizja pancerna powinna być zdolna do wykonania każdego zadania, ale celem uzyskania najlepszych wyników jej użycia potrzeba koniecznie stworzyć takie warunki, by dywizja mogła wykorzystać swe główne zalety /cechy charakterystyczne/.

Jeśli dywizja pancerna otrzyma zadanie, wykonywane zwykle przez dywizje piechoty, powinna ona trzymać teren, swą siłą ogniową, wyrównując w ten sposób brak piechoty.

30. Głównymi zadaniami dywizji pancерnej są:

- a/ UTRZYMANIE ROZPĘDU NATARCIA NA GŁÓWNY OBSZAR OBRONY NIEPRZYJACIELA PO CZĘŚCIOWYM LUB CAŁKOWITYM DOKONANIU WYŁOMU PRZEZ ODDZIAŁY INNYCH BRONI.
- b/ POŚCIG ZA NIEPRZYJACIELEM OSŁANIAJĄCYM SIĘ STRAŻAMI TYLNYMI I PRZELAMANIE.
- c/ OBRONA PRZEJŚCIOWA.

d/ SYSTEMATYCZNE NATARCIE /TYLKO W TAKIM ZAKRESIE W JAKIM DYWIZJA PANCERNA JEST DO TEGO ZDOLNA/.

e/ UCHWYCENIE I WYKORZYSTANIE PRZYCZÓŁKA NA PRZESZKODZIE WODNEJ.

VII. UTRZYMANIE ROZPĘDU NATARCIA.

31. Dywizja pancerna nie nadaje się do użycia w początkowych fazach wlamywania się w natarciu na silną pozycję obrony nieprzyjaciela. Tego rodzaju systematyczne natarcie o kolejnych wysiłkach zwykle wykonywa dywizja piechoty. Dywizji pancernajczęściej przypada w udziale rola odwodu, przeznaczonego do utrzymania rozpędu natarcia po dokonaniu wyłomu.

Zadaniem dywizji pancerniej będzie stworzenie takiej przerwy, przez którą dywizja pancerna mogłaby przejść. Wyłom taki jednak może nie być dokonany i często się zdarza, że w najlepszym wypadku dywizja pancerna musi oczyszczać poszarpane brzegi wyłomu, w najgorszym zaś - wywalczyć sobie drogę sama.

32. Dowódca dywizji pancerniej musi się znaleźć wobec trzech sytuacji:

a/ Jednostki przełamujące wykonają swe zadanie całkowicie, umożliwiając dywizji pancerniej swobodne przejście przez pozycje nieprzyjaciela.

b/ Natarcie może wlać się w pozycję nieprzyjaciela, pozostawiając nie oczyszczone krawędzie przerwy.

c/ Pozycja nieprzyjaciela nie zostanie przełamana, a dywizja pancerna będzie zmuszona do wywalczenia sobie drogi.

Niezależnie od takiej czy innej sytuacji, pierwszym przedmiotem natarcia dywizji pancerniej powinno być opanowanie wzniesień, utrata których uniemożliwi nieprzyjacielowi dalszy opór na dotychczasowej pozycji.

Jeśli dywizja pancerna ma drogę otwartą, dalszy jej ruch odbywa się bez zatrzymania się na wyżej wymienionym przedmiocie.

Jeśli dywizja pancerna musi oczyścić swą drogę, wtedy może się okazać konieczne przejęcie pierwszego przedmiotu natarcia przez brygadę strzelców, zanim brygada pancerna zacznie posuwać się dalej.

Wypadek, w którym dywizja pancerna musi sama przełamywać pozycję nieprzyjaciela jest opisany w rozdziale X.

Niezależnie zupełnie od stopnia powodzenia jednostki nacierającej w pierwszych fazach, dywizja pancerna musi podążać tuż za nią, gotowa do wykorzystania każdego włamania w pozycję nieprzyjaciela. Nie ma nigdy wyraźnej różnicy między włamaniem a przełamaniem i zupełne wyjaśnienie położenia rzadko kiedy jest możliwe.

33. Zasady podstawowe.

- a/ GŁÓWNY PLAN PRZEKROCZENIA DYWIZJI PANCERNEJ PRZEZ WŁASNE DYWIZJE NACIERAJĄCE NA PRZEDPOLU.
- b/ ŚCISŁA ŁĄCZNOŚĆ Z TYMI DYWIZJAMI.
- c/ WYBÓR, PRZYGOTOWANIE I WYTYCZENIE ODPOWIEDNICH MARSZRUT ORAZ OCZYSZCZENIE ICH Z MIN.
- d/ DOBRA REGULACJA RUCHU.
- e/ ORGANIZACJA WSPARCIA OGNIOWEGO WALKI O WŁAMANIE, ZAPEWNIAJĄCA TAKIE ROZMIESZCZENIE ARTYLERII, ABY JAK NAJWIĘKSZA JEJ ILOŚĆ MOĞŁA WSPIERAĆ DYWIZJĘ PANCERNĄ, GDY TYLKO BĘDZIE ONA POWOŁANA

DO PRZEŁAMANIA. WSPARCIE LOTNICZE W TYM OKRESIE MUSI BYĆ RÓWNIEŻ ZAPEWNIONE.

34. Plan działania dywizji pancерnej musi być giętki, ponieważ działanie dywizji zależy od stopnia powodzenia nacierających przed nią dywizyj oraz od reakcji nieprzyjaciela.

35. Należy utrzymać jak najściślejszą łączność między dywizją pancerną a wielkimi jednostkami nacierającymi przed nią tak, aby dowódca i sztab dywizji pancерnej miał dokładny obraz przebiegu bitwy podczas włamania, zanim dywizja pancerna przez nie przekroczy.

W tym celu należy wysłać oficerów łącznikowych ze sztabów dyw.panc. i brygad do odpowiednich sztabów dyw.piech. Czołowy pułk dyw.panc. musi wysunąć swoje patrole rozpoznawcze do czołowej brygady piechoty dyw.piech. Wszystkie posterunki regulacji ruchu nacierającej dyw.piech. muszą mieć przedstawicieli regulacji ruchu dyw.panc. Dowódcy saperów obu dywizyj muszą wymienić między sobą oficerów łącznikowych. Dowódca art.dyw.panc. musi być w jak najściślejszej łączności z dowódcą art.dyw.piech. albo przez oficera łącznikowego lub też przez umieszczenie początkowo swego m.p. przy m.p. dowódcy art. dyw.piech.

Wszyscy oficerowie łącznikowi muszą być oczywiście w łączności radiowej z dowódcami oddziałów lub sztabami z których pochodzą.

36. Jest bardzo ważne, by celem utrzymania rozpędu natarcia czołgi, piechota i artyleria ruszyły naprzód bez zwłoki. Z chwilą gdy tylko dyw.panc. otrzyma rozkaz do rozpoczęcia ruchu, jednostki nacierające przed nią muszą natychmiast zwolnić wszystkie drogi, aby umożliwić dyw.panc. swobodne przejście. Drogi te powinny być koniecznie przygotowane uprzednio, wytyczone i znane wszystkim zanim dyw.panc. rozpocznie ruch naprzód. Ilość dróg, uży-

tych przez dyw.panc., zależy od rodzaju terenu oraz możliwości zejścia pojazdów gasienicowych i kołowych w teren. Jest rzeczą ważną, by drogi po których dyw.panc. ma przejść przez oddziały nacierające przed nią, posiadały przedłużenie do tyłu, tak aby czołowe oddziały dyw.panc. mogły się ustawić w takiej kolejności marszu, w jakiej wejdą do akcji. Będzie to zadaniem saperów i żandarmerii /regulacji ruchu/. Sztab dyw.panc. powinien wydać oleaty, tak by każdy dowódca pododdziału znał dokładnie swoją drogę. Jeśli zachodzi możliwość użycia dróg w nocy, należy je oświetlić.

37. Płynny ruch wymaga dobrej i giętkiej organizacji reg.ruchu, ponieważ może zajść potrzeba zmiany porządku marszu w czasie działania. Dywizja nigdy nie może być tak dalece związana swymi dalszymi drogami, by w razie zatrzymania czołowych oddziałów nie było możliwości dokonania wariantu na tyłach. Aby tego uniknąć, oddziały mogą ruszać naprzód jedynie na rozkaz i gdy droga dościa jest wolna.

Przeważającą ilość środków transportowych brygad powinno się rozmieścić poza drogami. Środki te mogą wejść na drogę dopiero wtedy, gdy będą mogły posunąć się bezpośrednio do następnego rejonu rozwinięcia. Sama tabela marszu nie wystarczy do kierowania ruchem. Należy zorganizować szereg placówek reg.ruchu, składających się z oficera, żandarma i radiostacji, a umieszczonych na drogach marszu, począwszy od linii przejścia nacierających jednostek w tył aż do rejonu koncentracji dyw.panc. Te placówki reg.ruchu muszą być bezpośrednio kierowane przez sztab dyw.panc. tak, by każdy oddział można było podciągnąć naprzód, gdy tylko droga będzie wolna. Wtedy tylko zmiana porządku marszu będzie możliwa w każdej chwili.

38. Na działanie dyw.panc. wpływa ściśle organizacja wsparcia artylerii wielkich jednostek nacierających przed nią. Od rozmieszczenia ich artylerii zależy siła wsparcia artylerii, jaką dywizja panc. otrzyma przy

przekraczaniu jednostek nacierających. Jeśli bryg.panc. idzie na czoło, pułk art.samobieżnej /25 funt/ musi się posuwać wraz z nią i nie może być związany planem ogni w początkowej fazie włamania. Jeśli inne pułki art.dyw.panc. wchodzi w skład organizacji wsparcia przełamania, muszą być rozwinięte blisko osi marszu, tak aby były w stanie dołączyć do kolumny i zajmować w niej odpowiednie miejsce, gdy zajdzie potrzeba.

VIII. POŚCIG I PRZEŁAMANIE.

39. Nieprzyjaciół został wyparty z pozycji obronnych i rozpoczyna się bitwa ruchowa. W celu pomyślnego wykonania odwrotu nieprzyjaciół musi korzystać z dróg i węzłów komunikacyjnych, z nich zaś niektóre mogą być ciążninami. Należy uniemożliwić nieprzyjacielowi ich użycie lub zdobyć je, by w ten sposób zamienić ~~odwrot~~ w bezładną ucieczkę.

40. Należy spodziewać się, że w tym okresie wiadomości o nieprzyjaciółlu będą skąpe, a sytuacja ogólna niejasna i niewyraźna. W takich okolicznościach dowódca dywizji słusznie postąpi, gdy:

- a/ będzie rozpoznawał szeroko celem uzyskania wiadomości,
- b/ będzie trzymał swe siły skupione,
- c/ poprowadzi dywizję w rejon żywotny dla nieprzyjaciela.

Z tego rozważania wynikają następujące zasady.

40. Podstawowe zasady.

- a/ NALEŻY ZAGRAŻAĆ NIEPRZYJACIELOWI OSKRZYDLENIEM I SONDOWAĆ BEZ PRZERWY NA SZEROKIM FRONCIE. BYĆ ZAWSZE GOTOWYM DO WYMIJANIA

OPORU CZOŁOWYMI ODDZIAŁAMI.

b/NALEŻY PRZEŁAMYWAĆ NA WĄSKIM ODCINKU.

c/CAŁA ROZPORZĄDZALNA ARTYLERIA WŁĄCZNIE Z CIĘŻKĄ MUSI BYĆ WYSUNIĘTA DALEKO NAPRZÓD.

d/NALEŻY PRZEBIJAĆ SIĘ SILNIE I GŁĘBOKO, CELEM UCHWYCENIA WAŻNYCH WĘZŁÓW KOMUNIKACYJNYCH, BY W TEN SPOSÓB SPOWODOWAĆ ROZPADNIĘCIE SIĘ OPORU NIEPRZYJACIELA.

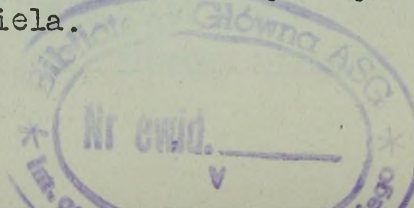
e/WYWIERAĆ BEZ PRZERWY NACISK W DZIEŃ, A JEŚLI MOŻNA, RÓWNIEŻ W NOCY.

f/UWAŻAĆ NA POŁOŻENIE POD WZGLĘDEM KWATERMISTRZOWSKIM.

42. Wycofujący się nieprzyjaciół zawsze obawia się o skrzydła. Aby móc im zagrozić, trzeba je wpierw znaleźć, a po tym sondować szeroko celem stwierdzenia słabych miejsc.

Pułk rozpoznawczy korpusu powinien nawiązać styczność z nieprzyjacielem na całym froncie, mając tuż za sobą czołowe elementy pancerne. W tej fazie działań korzystne jest posuwanie się dywizji po trzech lub czterech drogach pod warunkiem, że odległość pomiędzy nimi pozwala na współdziałanie.

Umożliwia to szybkie wsparcie samochodów pancernych czołgami w większej części pasa działania i w konsekwencji szybkie wykorzystanie wykrytych słabych punktów nieprzyjaciela.

43. Po zapadnięciu decyzji co do głównego kierunku uderzenia, które powinno być wykonane w wąskim pasie, przychodzi kolej na wybór sposobu przełamania. Zależy on od następujących czynników:

- a/ rodzaj terenu,
- b/ ugrupowanie nieprzyjaciela, oraz od tego, czy napotkano zniszczenia.

Należy rozwinąć artylerię oraz w razie stwierdzenia zniszczeń przeprowadzić rozpoznanie saperskie. Jeśli brygada pancerna jest na czele, a natarcie ma wykonać brygada strzelców, należy wysunąć naprzód jej patroli rozpoznawcze przy pierwszej sposobności.

Przewidywanie i uprzedzanie wypadków przez dowódcę zmniejsza czas potrzebny na zmontowanie natarcia.

Dywizje pancerne powinny być przeszkolone w robieniu przejść przez pola minowe. Nie mogą one spodziewać się, że dyw. piech. zawsze im to wykonają.

44. Czołowa brygada musi mieć zawsze przydzielony jeden pułk artylerii lekkiej /25 funt/. Jeśli obie brygady idą w jednym rzucie, do każdej z nich należy przydzielić po jednym pułku artylerii. Ta decentralizacja artylerii jest konieczna z dwóch powodów:

- a/ ponieważ brygady odpowiadają za przesuwanie swej artylerii,
- b/ jeśli dwie brygady są w jednym rzucie, może się zdarzyć, że rozwiną się równocześnie dwa ogniska walki. Dowódca A.D. nie będzie mógł wówczas dowodzić obu pułkami.

Reszta artylerii, nie licząc przydzielonej do brygad, ma być scentralizowana pod rozkazami dowódcy A.D. i wysunięta dobrze naprzód w gotowości do wsparcia działań na każdej osi.

Wsparcie to można przyspieszyć, wysuwając z tych pułków art. pojedyncze działa /pistol guns/ do pułków artylerii działających na przedzie.

45. Każdy żołnierz musi rozumieć, że właśnie w tym okresie należy ryzykować i "pchać się na całego", by dopaść do żywotnych punktów. Jeśli jedna z kolumn zostanie zatrzymana na swej osi, druga musi przeć naprzód.

46. Należy bezlitośnie naciskać na nieprzyjaciela. Na początku działań dowódca powinien ustalić, jakiej wielkości worki mogą być wymienięte przez oddziały czołowe. Należy jednak pamiętać, że aby móc podciągnąć rzuty zaopatrzenia, jedna dobra droga, jako główna oś marszu dyw. musi być uwolniona.

Nocny marsz bojowy dyw. panc. wymaga uprzedniego szkolenia i ćwiczeń. Wszystkie uzupełnienia zaopatrzenia należy zakończyć przed rozpoczęciem marszu nocnego; kolumny powinny posuwać się bardziej zwarte, tak, aby każdy pojazd widział poprzedni. Organa regulacji ruchu powinny posuwać się tuż za czołowymi pododdziałami na każdej osi i oznaczać światłami te miejsca, gdzie kolumna w tyle mogłaby zejść z drogi właściwej. O brzasku każdy oddział powinien być gotowy do własnej obrony, dopóki sytuacja się nie wyjaśni. Pułk rozp. korpusu lub pułk rozp. panc. powinien być porozdzielany wzdłuż każdej kolumny, celem osłony rzutów zaopatrzenia, posuwających się za oddziałami walczącymi. Można używać świateł, celem ulżenia kierowcom, gdy nie ma księżyca.

47. W tym okresie działań zagadnienia kwatermistrzowskie nabierają w dywizji pancerniej poważnego znaczenia. System zaopatrywania i ewakuacji musi być giętki i sztab kwatermistrza powinien być przygotowany do improvisacji. Trzeba dużego wyczucia, aby zachować właściwy stosunek między zapotrzebowaniami oddziałów na materiały pędne i na amunicję.

Konieczna jest jak najściślejsza współpraca oddziału taktyczno-wywiadowczego z działami kwatermistrzowskim i organizacyjnym /"A" and "Q"/. Można to osiągnąć najskuteczniej wówczas, gdy odpowiedzialny oficer ze

sztabu kwatery stale znajduje się w 1. rzucie /głównym/ Kwatery Głównej. Tylko przy ścisłej współpracy oddziału taktyczno-wywiadowczego z oddziałem organizacyjno-kwaternistrzowskim można zapewnić ruch naprzód i bezpieczeństwo długiego i wrażliwego ogona służb dywizji.

IX. OBRONA PRZEJŚCIOWA.

48. Każda obrona jest przejściowa i stanowi wstęp do działań zaczepnych z terenu obrony lub skądinąd. Każda obrona musi mieć charakter zaczepny, zarówno celem zmylenia nieprzyjaciela jak i podtrzymania nastrojów własnych wojsk.

Silne i zaczepne patrolowanie oraz użycie strzelców wyborowych, połączone z zaczepnym użyciem artylerii wsparcia, moździerzy i km'ów umożliwi dowódcy zachowanie inicjatywy oraz utrzyma nieprzyjaciela na odpowiedniej odległości.

49. Szerokość odcinka obrony poszczególnych jednostek zależy od rodzaju terenu. Jeśli teren jest pokryty, odcinek obrony dyw.panc. jest wąski, ponieważ posiada ona tylko cztery baony piechoty, z których jeden jest baonem zmot. piech. /dragonów/. Z drugiej strony, w terenie otwartym dyw.panc. może trzymać przejściowo, ale tylko w dzień, szerszy odcinek niż dyw.piech.; żywotne ośrodki może obsadzać piechota, a nad stosunkowo dużymi obszarami można panować: czołgami w dzień; trudno jednak o odpowiednią ilość patroli, by panować nad nimi w nocy,

50. Podstawowe zasady.

- a/ OŚRODKI OPORU POWINNY BYĆ UKRYTE /ZAMASKOWANE/ - TO JEST PIERWSZY WZGLĄD.
- b/ WYSUNIĘTE ODDZIAŁY POWINNY STWORZYĆ PRZESŁONE, UBEZPIECZAJĄCĄ GŁÓWNE I ZASADNICZO WAŻNE.
- c/ DOWODZENIE ARTYLERIA POWINNO BYĆ SCENTRALIZOWANE.
- d/ OŚRODKI OPORU NALEŻY PRZYGOTOWAĆ DO OBRONY ZE WSZYSTKICH STRON.
- e/ TRZEBA POSIADAĆ ODWODY Z CZOŁGAMI DO PRZECIWUDERZEŃ I PRZECIWNATARC.
- f/ PRZESZKODY POWINNY BYĆ PRZESŁONIETE PRZED ROZPOZNANIEM NIEPRZYJACIELA.

51. Zasady te są takie same jak dla dyw.piech. - więc nie trzeba ich tutaj rozwijać. Dyw.panc. jednak jest innym narzędziem walki, musi więc stosować odrębne sposoby wykonania tych zadań.

52. Trzeba stworzyć lekką przesłonę z oddziałów rozpoznawczych z obserwatorami art. i niewielką ilością czołgów, celem utrudnienia nieprzyjacielowi rozpoznania. Przesłona ta powinna być gotowa do zejścia z tych stanowisk na główną linię oporu na każdy rozkaz.

53. Pozycja główna powinna się składać z szeregu silnie bronionych ośrodków oporu, obsadzonych przez piechotę, km. i działa ppanc. z pewną ilością czołgów w pobliżu, przeznaczonych do przeciwnatarcia.

54. Za pozycję główną znajdują się stanowiska odwodów, składających się z głównych sił bryg.panc. i dużej ilości saperów. Odwód ten ma być gotów do przeciwnatarć, celem odzyskania najważniejszych ośrodków pozycji głównej.

55. Reasumując więc - dyw.panc. musi trzymać żywotne rejony obrony swą piechotą, a panować nad pozostałym obszarem czołgami w dzień, a silnymi i aktywnymi patrolami w nocy.

Zazwyczaj okaże się konieczne przydzielenie części czołgów do bezpośredniego wsparcia piechoty, przy czym wskazana jest daleko posunięta decentralizacja tych czołgów i rozmieszczenie poszczególnych szwadronów lub nawet plutonów w batalionowych ośrodkach pierwszej linii.

X. SYSTEMATYCZNE NATARCIE.

56. Dywizja pancerna nie całkiem nadaje się do systematycznego natarcia w postaci kolejnych wysiłków na główny obszar obrony nieprzyjaciela.

Powinna ona być przygotowana do wykonania natarcia o przedmiocie ograniczonym i to w wypadku, gdy nieprzyjaciel nie jest zbyt silny.

57. Podstawowe zasady.

a/ NATARCIE MUSI BYĆ UGRUPOWANE W GŁĄB.

b/ LINIA PRZEJŚCIA POWINNA BYĆ PEWNIE TRZYMANA.

- c/ NATARCIU MUSI .TOROWAĆ DROGĘ OGIEŃ ARTYLERII.
- d/ SZTURMOWY RZUT PIECHOTY I CZOLGÓW POWINIEN POSUWAĆ SIĘ TUŻ ZA OGNIEM ARTYLERII.
- e/ BRONIE WSPARCIA POWINNY SZYBKO PODAŻAĆ NAPRZÓD.
- f/ IMPET NATARCIA NIE MOŻE ZAMIERAĆ.
- g/ SKŁAD ZGRUPOWAŃ POWINIEN ODPOWIADAĆ TERENOWI I ZADANIU.

58. Ugrupowanie w głąb jest konieczne z dwóch względów zasadniczych;

a/ Aby utrzymać rozpęd natarcia. Świeże oddziały muszą być gotowe do przejścia, nawet jeśli pierwsze rzuty natarcia nie osiągnęły wszystkich swych przedmiotów. Natarcie powinno dążyć zawsze do głębokiego wdarcia się, by przewalić się przez stanowiska moździerzy i artylerii nieprzyjaciela.

b/ Aby oczyścić teren w ślad za szturmowym rzutem piechoty i czołgów; oczyszczenie to powinno nastąpić natychmiast i być bardzo dokładne.

59. Jeśli linia przejścia nie jest pewnie trzymana, wtedy cały plan natarcia może być zagrożony zupełnym niepowodzeniem. Może rozwinąć się o linię przejścia chaotyczna walka, na którą plan ogni artylerii nie będzie nastawiony; wtedy rozwinięcie oddziałów i rzutów szturmowych prawdopodobnie ulegnie poważnemu opóźnieniu i napotka na trudności.

60. Rzuty szturmowe muszą być wsparte całą posiadaną artylerią, moździerzami, bronią maszynową i lotnictwem. Ogień ten ma pokryć wszystkie roz-

poznane i przypuszczalne punkty oporu nieprzyjaciela łącznie z tymi, które mogą wspierać obronę nieprzyjaciela ogniem ze skrzydeł lub z tyłu. Po-
le bitwy powinno być odizolowane. Nie wolno nigdy przeoczyć znaczenia zwal-
czania artylerii.

61. Duża siła ognia jest bezużyteczna, jeśli rzuty szturmowe nie po-
trafią jej szybko wykorzystać. Piechota i czołgi muszą posuwać się tuż za
ogniem wsparcia, gotowe do ruchu natychmiast po jego przeniesieniu, by o-
garnąć w ten sposób broniącego się nieprzyjaciela zanim zdąży ochłonąć.

62. Pierwszym celem natarcia jest zdobycie terenu, drugim jego utrzy-
manie. Bronie wsparcia powinny być szybko podciągnięte do pomocy przy re-
organizacji. W fazie początkowej najlepszą bronią wsparcia są czołgi ze
względu na ich potęgę ognia i ruchliwość. Należy jednak szybko podsunąć
działa ppanc., aby zwolnić czołgi i pozwolić im na zbiórkę w związkach
przynajmniej szwadronowych. Wówczas będą one gotowe do odparcia przeciw-
natarć oraz do dalszych zadań zaczepnych i ruchu.

63. Przełamanie można osiągnąć jedynie przez ciągły nacisk. Od chwi-
li gdy natarcie wyruszyło, nie wolno dać nieprzyjacielowi chwili wytchnie-
nia do przeorganizowania się i zebrania odwodów.

Świeże jednostki powinny wciąż podchodzić naprzód w gotowości do
przekroczenia przez czołowe oddziały, tak by móc nieugięcie utrzymać roz-
pęd natarcia w dzień i w noc.

64. Względy na rodzaj terenu i ugrupowanie nieprzyjaciela będą od-
działywały na decyzję, czy natarcie początkowe powinna wykonać:

a/ brygada pancerna,

b/ brygada strzelców,

c/ zgrupowanie brygadowe, złożone ze strzelców i czołgów.

W terenie otwartym natarcie początkowe, wykonane przez bryg.panc. zapewni najsilniejsze ześrodkowanie ognia. Szybkość posuwania się będzie większa. Brygadę strzelców można będzie użyć wówczas do oczyszczenia terenu w ślad za brygadami pancernymi. Należy tu uważać, by bryg.panc. ze względu na swą szybkość nie wysunęła się poza zasięg wsparcia artylerii.

W terenie pokrytym, lub gdy są liczne przeszkody ppanc., powinna w pierwszym rzucie nacierać bryg.**stra.** wsparta czołgami. Celem uzyskania tego bezpośredniego wsparcia czołgami przypuszczalnie byłoby najlepiej stworzyć z dywizji dwa jednakowe zgrupowania brygadowe.

Niezależnie od tego, które zgrupowanie naciera, jest rzeczą zasadniczą. by cała dywizja, wsparta wszelkim rozporządzalnym ogniem z zewnątrz, była skoncentrowana na jednym kierunku natarcia. To oczywiście nie wyklucza użycia dwóch dróg; jest nawet konieczne otworzenie dróg za oddziałami nacierającymi, by umożliwić podciągnięcie dużej ilości pojazdów, jaką posiada dyw.panc.

65. W wielu wypadkach trzeba przekraczać pola minowe, rowy ppanc. i przeszkody betonowe. Przeszkody tego rodzaju najlepiej pokonywać przy pomocy małych zgrupowań, złożonych z czołgów z cepami i czołgów saper-skich, wspartych czołgami i ewentualnie pewną ilością piechoty na pojazdach opancerzonych, celem utworzenia małego przyczółka, podczas gdy czołgi saperskie przygotowują przejścia przez przeszkodę dla czołgów. Niezbędne jest uprzednie wyszkolenie i przećwiczenie tych oddziałów, zwłaszcza z punktu widzenia dowodzenia zarówno całym oddziałem jak i wewnątrz jego ram.

W natarciu w terenie zabudowanym, lub tam gdzie są betonowe schro-

ny bojowe, duże usługi oddają czołgi z miotaczami płomieni.

XI. UCHWYCENIE I WYKORZYSTANIE PRZESZKODY WODNEJ.

66. Rzeki i kanały stanowią dobrą przeszkodę opóźniającą, zatem nieprzyjaciół będzie próbował je w pełni wykorzystać. Pierwszym celem dowódcy dyw.panc. będzie uchwycić nieuszkodzone mosty i tak naciskać i nękać nieprzyjaciela, aby uniemożliwić mu zatrzymanie się i zorganizowanie oporu. Jeśli to się nie uda, trzeba zorganizować systematyczne natarcie, celem sforsowania przeszkody wodnej, utworzenia przedmościa i budowy mostu.

67. Dyw.panc. nie nadaje się do działań tego rodzaju w większym stylu; jest to typowe działanie piechoty. Tym niemniej dyw.panc., zbliżając się do przeszkody wodnej, musi uczynić wszystko, aby ją przekroczyć.

Śmiałym działaniem w chwili osiągnięcia przeszkody wodnej można z powodzeniem uniknąć konieczności jej forsowania. Gdy jednak planowe forsowanie okaże się konieczne, dyw.panc. powinna w tym pomóc, wykonując szerokie rozpoznanie, ubezpieczając skrzydła i wspierając działanie ogniem czołgów ze stanowisk półzakrytych na własnym brzegu.

68. Podstawowe zasady.

a/ DAŻYĆ WSZELKIMI SIŁAMI DO ZDOBYCIA NIEUSZKODZONEGO MOSTU PRZEZ ZASKOCZENIE.

b/ KONIECZNE JEST SZCZEGÓŁOWE ROZPOZNANIE PRZESZKODY, CELEM WYBRANIA MIEJSC PRZEPRAW PIECHOTY I MIEJSC BUDOWY MOSTU.

- c/ PRZEDMOŚCIE UTWORZONE PRZEZ PIECHOTĘ MA BYĆ DOŚĆ GŁĘBOKIE,
BY UBEZPIECZYĆ MIEJSCE BUDOWY MOSTU PRZED OGNIEM BRONI MAŁO-
KALIBROWEJ.
- d/ PRZEPRAWIĆ DZIAŁA PRZECIWPANCERNE JAK NAJWCZEŚNIEJ.
- e/ DOWODZENIE I ORGANIZACJA PRZEPRAWY WSZYSTKICH WOJSK ORAZ
SPRZĘTU I MATERIAŁU MUSZĄ BYĆ BARDZO STARANNE.
- f/ ROZSZERZYĆ PRZEDMOŚCIE JAK NAJSZYBCIEJ PO UKOŃCZENIU BUDO-
WY MOSTU.

69. Z chwilą przybycia do przeszkody wodnej, dyw.panc. musi starać się uchwycić i utrzymać wszystkie mosty, których nieprzyjaciół nie zdołał zniszczyć. Należy natychmiast wykorzystać powodzenie w miejscu, gdzie je uzyskano i zorganizować tam silne przedmoście. Nawet przy zniszczeniu wszystkich mostów trzeba dążyć wszelkimi siłami do stworzenia małego przedmościa, wspartego początkowo ogniem czołgów z własnego brzegu aż do czasu przeprawienia broni wsparcia.

70. Bezpośrednia obrona przeszkody wodnej na całej jej długości wymaga tak wielkiej ilości wojska, że rzadko kiedy będzie możliwa. Należy przeto rozpoznawać patrolami, złożonymi z piechoty, sam.panc. i czołgów, celem znalezienia odpowiednich dla piechoty miejsc przepraw, które nie są bronione z bliska. Rozpoznanie saperskie w miejscach budowy mostu musi być wykonane bardzo wcześnie, aby móc zapewnić wybranie najbardziej odpowiedniego miejsca oraz czas na podwiezienie sprzętu mostowego.

71. Dyw.panc. nie ma odpowiedniej ilości piechoty do wykonania forsowania na szerokim froncie. Powinna ona przeprawić się na wąskim odcinku i posunąć się dość głęboko, by nie dopuścić do wstrzymania budowy mostu przez celny ogień broni małokalibrowej. Za dnia czołgi mogą osłonić piechotę i obezwładnić nieprzyjaciela na szerokim odcinku. Można je również użyć do pozorowania przeprawy w innym miejscu odpowiednim do przeprawy.

72. Podobnie jak w każdym innym rodzaju natarcia, rzeczą niezmiernie ważną jest jak najwcześniejsze przerzucenie przez przeszkodę broni wsparcia, a zwłaszcza dział ppanc. Zanim to nastąpi, czołgi powinny wspierać piechotę w ciągu dnia z własnego brzegu.

73. Nadzór ruchu na drogach domarszu do mostu musi być bardzo starannie zorganizowany. Do czasu wybudowania mostu nadzór ten w ścisłej łączności z dowódcą saperów powinna sprawować brygada nacierająca. Zaraz po oddaniu mostu do użytku obowiązek nadzoru powinien przejść na sztab dywizji, który ustala pierwszeństwo przemarszu i zapewnia ścisłą regulację ruchu.

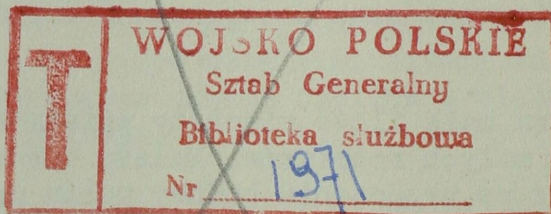
74. Ze względu na małą ilość piechoty, przedmoście w początkowej fazie będzie przeważnie małych rozmiarów. Należy opracować plan wsparcia ogniowego tak, aby zaraz po ukończeniu budowy mostu mogło wyjść z przedmościa zdecydowane uderzenie czołgów z piechotą.

B.L.M.

-----ooOoo-----

65966

Inwentaryzacja
1954

151
A/ 80019

W/D. 80019. dyp. gran.
19. 80019. dyp. gran.
~~19. 80019. dyp. gran.~~
~~19. 80019. dyp. gran.~~